

Cimbora

ÓGYERMEKEK KÉPESHETI LAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

1924
szeptember
28

Ozsvár T.
1923

37. 2000

2000-2001

11. 2000

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1954

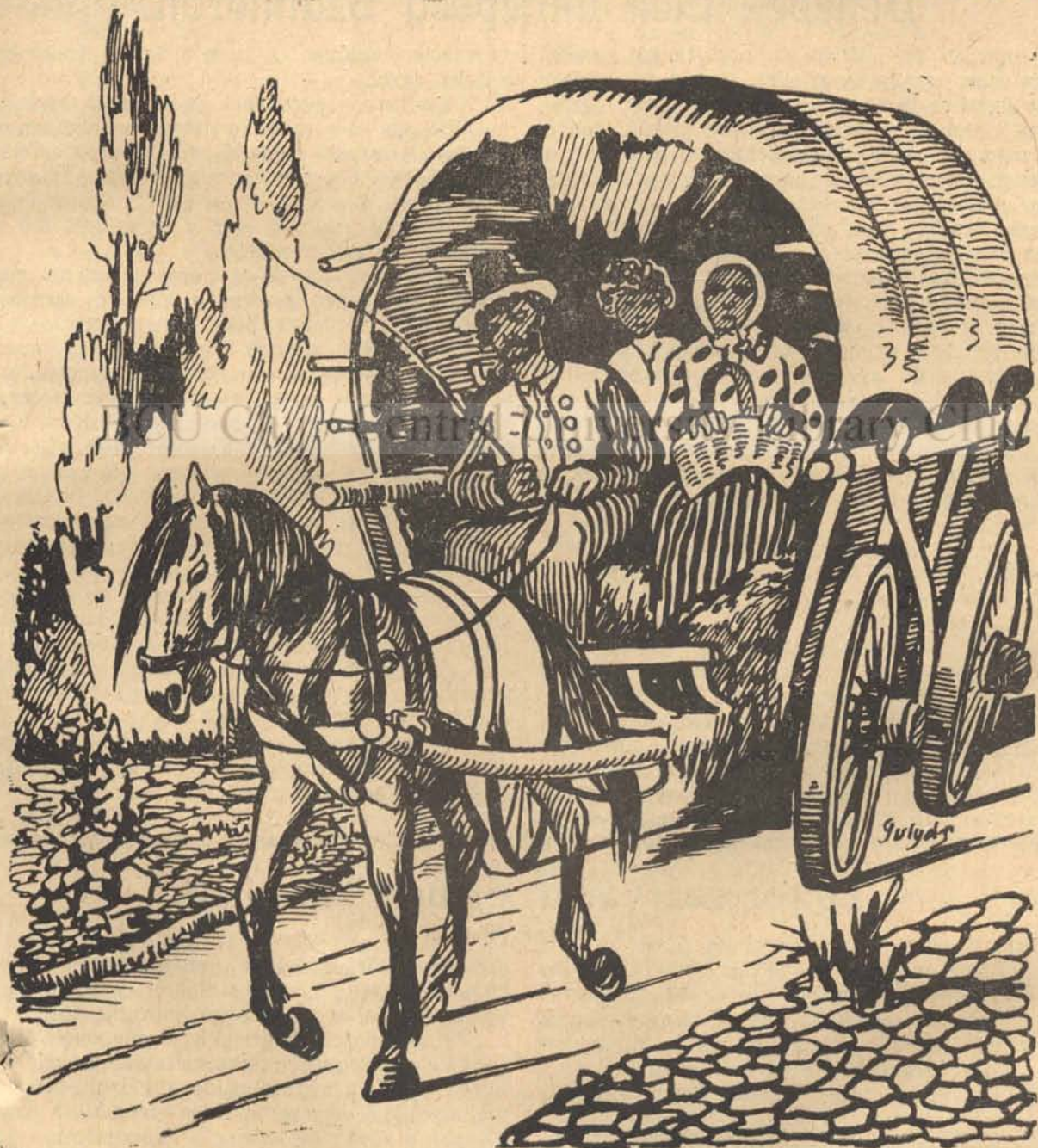
September

28

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Vándor cigányok.

Hugocska bánata.

— Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

Cirmos cica, hallod-e, — nem izlik a tejecske?
Előtte áll a lányér s bajszod tőle nem fehér!

Tán a fecskét siralod, csicsérgését nem hallod
Rózsafelhős hajnalon, a muskállis ablakon? . . .

Sajó kulya, mért vagy morcos, még a legyekre sem morogsz,
Csirke csont sem érdekel, csak az égre nézel fel? . . .

Tán a lepkét keresed, ki legnap itt libegett,
Az már vissza ugye tért, elfújta az őszi szél.

Hej, nagyobb a bánatunk, — nagyon árvák maradtunk,
Üres a kert és a rét, elhervadt a margarét.

Megnyitak az iskolák, — kocsin vitték bályókát,
Tudós nagy iskolába, Nagyenyed városába.

Cirmos cica, Sajó pajtás, hiába a könnyhullajtás,
Szomorú a mi sorsunk, — jaj de árvák maradtunk!

(Kolozsvár)

Benedek Elek ünnepség Szatmáron.

Három éve várunk a nagy napra, amely végre-végre csakugyan közeleg. Három éve várjuk, hogy Benedek Elek, a Cimborá alapítója, főszerkesztője, sok ezer magyar gyermek mesélő, fanitó és tanácsadó nagypapja meglátogassa Szatmárt, a műhelyt, ahonnan immár híres nevű ujságja hétről-hétre utnak indul. Benedek Elek még sohasem járt nálunk, Benedek Elek még sohasem szorított kezét lapja kiadóhivatalának és nyomdájának szerény, de serény munkásaival, nem simogatta meleg tekintetével a dübörgő gépeket, amelyek hetenként 4000 példányban öntik magukból az erdélyi magyar gyermekek lelki mánnáját és mi több, a szatmári és szatmárvidéki gyermekek még sohasem látták Nagypapót, pedig ők voltak az elsők, akik neve varázsára lapunk köré gyülekeztek.

És itt az irás, itt a levél, itt a bizonyosság: Elek nagypapó jött. Jön a mese, a jószág, a szeretet, a simogató kéz, a megbékült öregség, ragyogó szelleme.

Jaj, jaj, édes jó Istenünk, csak szépen rendre sikerüljön mindaz, amit e néhány ragyogó nap örömeire kiterveltünk.

Ezt terveztük:

Elek nagypapó ünnepe két napig tartó öröme lesz Szatmárnak. Október hó 18-ikán a nagyké, a felnőttké az ünnep, a második nap, a vasárnap a gyermekeké. Szombaton este irodalmi estélyt rendezünk a városi színházban, amelyen a főbb számok koronája képpen Benedek Elek a nagy számára egy székely népmesét fog elmondani. A szombat esti előadás után e városnak előkelői,

az irodalom barátjai és tisztelői társas vacsorára gyűlnek egybe.

Vasárnap a gyermekek és ujságírók napja.

Délután 3 órakor a városi színházban a „Cimborá” szatmári előfizetői és a város műkedvelői előadják Benedek Eleknek Többsincs királyfi című három felvonásos mesejátékát. Az előadást Benedek Elek vezeti be, aki a színpadról fog a gyermekek seregéhez szólani.

Este kilenc órakor az ujságírók tartanak mulatságot, a szatmári kisebbségi ujságíró szervezet díszelnökének, Benedek Eleknek, tiszteletére.

E gyönyörű két nap örömeiben — azt akarjuk — ne csak a szatmári, de a környékbeli Cimborá előfizetők is részesüljenek. Éppen ezért meghívót küldünk majd a Cimborá minden olyan környékbeli előfizetőjének, aki reggeltől-estig be is jöhet, vissza is mehet Szatmárra, jelen lehet a Többsincs királyfi előadásán. Így például meghívót kapnak majd az aranyosmedgyesi, szinérváraljai, nagybányai, halmi, nagykarolyi, érmihályfalvai stb. előfizetők.

Azt szeretnők, ha mindannyian itt lennétek, mert a kolozsvári és nagyváradi szép napok után szép napoknak kell lenni a szatmári napoknak is, már csak azért is, mert ez ünnepségek az éppen három éves Cimborának és az éppen 65 esztendősek Elek nagypapónak ünnepe leendő.

Benedek Elekét várjuk megilletődött tisztelettel és mindannyiatokat várunk rajongó szeretettel.

Satu-Mare (Szatmár), szeptember hó.

A „CIMBORA” kiadóhivatala.

Ökröt szarvánál, embert szavánál.

Irla: Baksay Sándor.*)

Az én fiam a mai napra elvégezte kötelességét. Kilötte Bébi szomszéd ablakát. Csujzival.

A csujzli pedig egy hurral vagy szalaggal felszerelt gyilkos szerszámijj, mellyel ólom, kavics vagy sárgolyókat szoktak tovalóni.

Tegnap szerezte valahol, fel is próbálta

macskán először, azután kutyán, azután borjúkon, teheneken; azután szolgálót és kocsist lövöldözött. Ma már verebekre került a sor.

Én ablakomból néztem hadi műveleteit. Most éppen egy verebet vett célba, mely a kapuszlapon ugrált. Gonddal huzta fel az ideget, célzott figyelemmel sokáig, — egyszer az ideg elpendül, a golyó kirepül, a veréb ott marad a kapuszlapon tovább is ugrálva, hanem helyette megcsörren a szomszéd ablaka s darabokra törve kihull az utcára,

*) A néhány év előtt elhunyt nagy magyar író és református püspök mintha csak egyenesen nektek írta volna e pompás történetet. Nem állhatom meg, hogy meg ne ismeresselek az ő fősgyökeres magyar stílusával és színmagyar humorával. Elek nagypapó.

Az én Tell Vilmosom a csörrenésre kerek old. Én a másik ablakhoz lépve, szememmel kísérem s látom, hogy az ől mögé szalad s a sövénykerítésbe elrejtí fegyverét, a következő pillanatban már a nagy eperfa alatt ül s hangosan tanulja az alkotmánytanból a polgári jogokat és kötelességeket.

Néhány percig váraoztam, azután kimentem hozzá. Nem vette észre közeledésemet, nagyon el volt merülve a polgári kötelességek tanulmányozásába.

— Elemér! (ez volna neki az ősi, — de forgalomból kiment neve. Maga is megszeppen, ha így szólítják.)

— Tessék, apám!

— Betörted a Bébiék ablakát!

— Én, apám!? Hiszen kint sem voltam az udvarból, hát hogyan törtem volna én be? Az alkotmánytanomat tanulom itt szép csendesen.

— Hát nem hallottad az ablakcsörrenést?

— Hogyan hallottam volna? Felé sem voltam a Bébiék házában.

— Azonban mégis te törted be.

A gyermek elkecseregett. Ha az én fiam nem volna, azt mondanám, hogy »bőgött«. De a maga gyermekét tartozik az ember megkímélni minden tulzó kifejezéstől.

Megsimogattam a gyermek fejét. (Egy diót találtam rajta érfélben, — melyről ma reggel még nem volt tudomásom.)

— Azért szükségtelen sirnod. Ha te törted be, valld meg őszintén. Megtérítjük a kárt, te pedig máskor jobban vigyázol. Ha pedig nem törted be, akkor állj bátran az igazságod mellett.

— Nem én törtem be, — felelt a gyermek könnytől és bátorságtól (más gyermekről azt mondanám: ravaszágtól és szemtelenségtől) égő szemekkel.

— Helyes, kedves fiam. Tehát jöjj velem.

A gyermek szabadkozott, hogy neki a polgári jogokat és kötelességeket kell tanulnia.

— Ei, kis fiam, pihenjünk egy kicsit. A pihenés is polgári jog.

Kézenfogva elvezettem a sövényhez, hová fegyverét láttam, hogy dugta.

Percnyi keresés után előhúztam a csujzlit és elébe tartottam.

— Kié ez?

— Az enyém. — felelte halkan a bünös.

— Mikor dugtad ide?

— Az imént.

— Miért dugtad el oly sebtiben? Ne tagadd. Láttam, mikor a verébre céloztál, hallottam a csörömpölést s láttam azután, amint elszaladtál.

A gyermek merően nézett maga elé. Ilyenkor nem szól többet, ha présbe csavarják is.

— Nos hát, kis fiam, hazudtál és kárt tettél. A hazugságért térdepelni fogsz egy óráig. A kárt megfizeted. Itt van ötven krajcár, magad viszed át, világosan bevallván, hogy te törted be az ablakot s engedelmet kérsz Bébi szomszédától.

Az ítélet első része megnyugvással fogadtatott. A térdepelést megszokta már az iskolában, kukoricával sulyosbitva. Hanem a bűnbevallása ellen fellebbezett, azt mondta, hogy azt szégyenli. Elég, ha a szolgáló átviszi a váltáságot.

— Az nem elég, — mondtam — A hibát helyre kell hozni, még pedig annak, aki elkövette. Töredelmes bevallás!

Mit volt tennie, fogta az ötven krajcárt, átvitte Bébihez. Amikor ezen tulesett, bejött hozzám kérdezni, hogy mikor kezdje meg a térdepelést. Szeretne ezen is tulesni, mert azután tanulni kell az alkotmánytant.

— Amint tetszik, — mondtam s a kályhasarokra mutattam. Ez az ő Illavája. A gyerek letérdelt, szinte koppant belé a térde. Ott röp-ködött körülötte egy szerencsétlen legyecské, ezt elkapta, mielőtt segítségére siethettem volna, el is eresztette szárnyaszegetten.

Én pedig leültem íróasztalom mellé, kihúztam a fiókot, kivettem belőle egy csomó bankjegyet. A gyapjum ára volt; majd beviszem a takarékpénztárba.

Felét sem számláltam még meg, mikor csattan a kis ajtó, utána néhány pilanatra kopogtatnak s belép hozzám Bébi. Alig volt annyi időm, hogy a pénzt a fiókba vessem.

Bébi, a hálálkodó Bébi, a jólelkű boltos, akit nem vitt rá a lelke, hogy elfogadja az ötven krajcár ablakváltáságot, mert az ablakot nem a kis Kunkocsárd ifiúr törte be, hanem az Ajgó szomszéd macskája ugrott neki. Külömben ki volt az törve azelőtt is, hát ne büntessem az urfit, mert nem hibás.

— De, szomszéd, én láttam ám azt a macskát, csujzli volt a körme között, hát bizonyosra foghattam: azért csak tartsa meg az ötven krajcárt.

Bébi azt mondta, hogy ő azt nem teheti, hanem ha már annyiba költ, adjak neki 100 forintot kölcsön két hónapra. Egy süveg cukrot ad kamat fejében.

Megszeptentem, mert Bébinek a „Jólelkű“ néven kívül semmi biztosítéka nem volt — s a körülmények úgy mutatkoztak, hogy ezt is a feleségére szándékozik átíratni.

— Sajnálom, édes Bébi, de teljesen pénz nélkül vagyok; a kért összegnek fele is alig áll rendelkezésemre s arra magamnak is szükségem van.

— Ejnye, pedig azt hittem, segít rajtam a tekintetes ur, miután gyapjútát most adta el.

— Hohó, Bébi! Eladtam én azt még a harmadévi fagykor vetőmagért, — mondtam. — Hát nem tudja, hogyan szokták a gazdák a gyapjút eladni? Tavalyi nyíráskor.

Bébi egyet sóhajtott, megvakarta a fejét, engedelmet kért, köszönt, távozott.

Alig húzta be maga után az ajtót, az én fiam megszólal a kályha mellől:

— Apám, hazudtál.

— Hogyhogy, igazszivü hazafi?

— Azt mondtad Bébi szomszédnak, hogy száz forintnak fele sincs rendelkezésed alatt pedig a gyapju ára még mind megvan.

— Nem, fiam. Lényegében igazat mondtam. Nincs kölcsönözni való pénzem. A gyapju ára sokra kell s ami marad, az a pár száz forint kell a háztartásra.

— Lényegében! Majd én is igazat mondok ezután lényegében.

A gyerek nem szólt többet, hanem hozálátott a légyfogdosáshoz.

Én pedig elgondolkoztam, honnét vesszi ez a kukoricán térdeplő semmiházi, ez az ablakverő Tell Vilmos azt a bátorságot, hogy nekem szemembe mondja, hogy hazudtam. Apa hazudtál. Mert igaz ugyan, hogy a takarékpénztárban is van egy kis tartaléktőkém s a gyapju árát is ahhoz akarom csatolni (gazdaembernek tartaléktőke nélkül keserves a sorsa), de az is igaz, hogy ott van a legjobb helyen. Nem kell miatta prókátoroskodni.

— Látod, fiam! — kezdem újra. — Bébi sokfelé adós, a boltját már két izben kiásták, feltörték, elvitték mindenét, maga sem tagadja. Mindez arra mutat, hogy bukásra siet. Nem tanácsos neki kölcsön adni.

— Azért mégis csak hazudtál te, apa! — szólt a kéréhetetlen ablak-lövöldöző s újra egy legyet kapott el és rikatta az ujjai között.

— Hallgas! Te még gyerek vagy, nincs neked elég belátásod ahhoz, hogy megítélhesd, mit miért kell nekem cselekednem.

— Furcsa ember vágy ám te, apa. Ha én hazudom, nekem térdepelnem kell, ha pedig te *izélsz*, akkor én nekem nincs belátásom.

— Ejnye, semmiházi hasibozukja! Hát azt kívánád, hogy melléd térdepeljek? Kelj fel, no inkább neked is megengedek.

A gyerek meg sem mozdult.

— Az nem elég, — mondá. — A hibát helyre is kell hozni, még pedig annak, aki elkövette. Töredelmes megvallással. A térdepelést majd én kiállom helyetted.

Megfogott.

— Eredj hát, hivd vissza Bébi szomszédot.

A gyermek felugrott s pár perc múlva hozta Bébi szomszédot diadallal.

— Bébi szomszéd! — mondám egy kereszt-uti ünnepélyességével — imént nem mondtam igazat, amikor azt állítottam, hogy nincs pénzem. Hanem ez az ablakverő kérdőre vont a hazugságomért s most már kénytelen vagyok töredelmesen bevallani, hogy van bizony nekem pénzem. Hanem tudja mit, ne kívánja tőlem, mert azt hallom, önnek rosszul megy az üzlete s félek, hogy odavész a száz forintom.

Bébi szomszédnak volt gondja, hogy ne álljak meg a megjobbulás fele utján. Töredelmes vallomásomat kegyesen tudomásul vette s egyszerismind kegyetlen átkozódásban tört ki Dávid sógora ellen, aki irigységből az ő hitelét rontja.

Ne higgyenek neki, az ő üzlete fényesen áll s még ha megbuknék is, van anyyi lelke, hogy a tekintetes urat nem rántaná magával.

Kénytelen voltam kiolvasni a száz forintot a gyermek szemeláttára. Bébi boldogan mezt haza. A süveg cukrot meg is kaptam, hanem a száz forintom máig is odavan.

Néha szemrehányást teszek miatta az én kunkocsárdomnak. Fenyegetem, hogy annyival kevesebb lesz az öröksége.

— Ej, apám! — felel ilyenkor az én bölcsem — hiszed te magad mondod, hogy a lélek tisztasága minden kincsnél többet ér. Nem kénytelen az ember a kölcsönzéssel, de az igazmondással mindig kénytelen. Magad mondod, hát ne jajgass azért a száz forintért.

[Kunszentmárton.]

Kiadó bácsi postája belföldi előfizetőihez.

Bocsány Gyúza Szamosujvár. Előfizető gyűléséért a jutalomkönyvet elküldtük. — **Latzina Berta Gyalár.** Előfizetési díja május 1-én lejárt. Előfizetési hátraléka máj. 1-től szept. 30-ig 113 lei. — **Nágó Lajos Alsórákos.** A Cimborá küldését részére beszüntettük. Előfizetési hátraléka f. évi ápr. 1-től szept. 1-ig 115 lei. — **Kiszely Gyurka Nagykároly.** Egy fél évi előfizetési díjként 150 leit kell fizetni. A nyert könyvet már egyszer címre elküldtük, biztosan a postán veszett el. Reméljük, a második példányt már megkaptad? — **Laiber Dénes Ditró.** A postautalvánnyal küldött 150 leit megkaptuk. Előfizetési díja okt. 1-ig ki van egyenlítve. A 26. és 34. számokat pótoltuk. — **Lebovits Irénke Szilágycseh.** Előfizetési hátraléka ez év végéig június 1-től 155 lei. A 29. 30. 31. számokat pótoltuk. — **Róna Pál Brassó.** Irja meg, mely számot pótoljuk részére. — **Habala Ilonka Cluj.** Irja meg pontos címét. A nyert könyvet egyszer már elküldtük részére, valószínű, hogy a címzés hibás volta miatt nem kapta meg. — **Seyfried Ferenc Pusztakamarás.** Irja meg pontos címét (utca, házszám, vm.) — **Muzsaj József Arad.** A lapot kiadóhivatalunk címére pontosan küldi. Postai közvetítésért felelősséget nem vállalunk. Közzölje velünk, mely számokat nem kapta meg és mi készséggel pótoljuk. — **Dégi Piroska, Zsigmond Ferenc ur címén Sovata.** A lapot részre díjmentesen küldjük. — **Egyik kolozsvári olvasónktól (Calea Reg. Ferdinand 42. sz.)** levelezőlapot kaptunk, melyen kéri, hogy a Cimborá 33. 34. 35. számát pótoljuk és hogy a hirdettelt 5 eserkéskönyvet küldjük el részére. Aláírása olvasatlan, ezért kérjük, hogy nevét velünk közölje, mert addig kéréseit nem teljesíthetjük. — **Bischof testvérek Timisoara.** Előfizetési díjatok okt. 1-ig ki van egyenlítve. **Szenes György Déva.** Előfizetési díja aug. 1-én lejárt. A nyereménykönyvet ismételtelen elküldtük. — **Zsigmond Sári Soborsin.** Ha valamelyik számot nem kapta meg, közöld velünk és díjmentesen pótoljuk. — **Szabó Juliska Rójhida.** Az ötödik osztály című elbeszélése nincs meg. A 34. számot pótoltuk. — **Ormai László Nagyszalonta.** A lapot mi részre a legnagyobb pontossággal küldjük. Rendellen érkezésének valószínű a postai közvetítés az oka, melyért mi felelősséget nem vállalhatunk. Ha valamelyik szám hiányzik, közöld velünk, hogy pótolhassuk.

Csendes gyermeknek kevés a szava,
De e kevésnek van aztán sava!
Sokkal többet ér ám egy-két okos szó,
Mint az üres beszéd, bárminő hosszú.

Egy kis leányról, meg egy csunya fekete macskáról.

— Irla: BORSAI MÁRIA. —

Dusika örömtől kipirult arccal rohant haza egy délután a barátnőjétől, s kezében valami feketét lobogtatott. Nem nézett se jobbra, se balra, hanem egyenesen beszaladt a mamája szobájába. Még az ajtóhoz sem ért, már megszűröl kiáltotta: — Anyuskám, nézd, milyen gyönyörű kis macskát kaptam Gizikééktől! Nekik öt van s ezt örökre nekem adták. Igazán nekem adjam. Nézd csak, milyen gyönyörű a feje, a szemecskéje — ugy-e megírtathatom?

A Dusika mamája, bár nehéz volt ebből a gyors kiabálásból valamit is megérteni, azt megértette, hogy a kislánya valaminek igen örül. Oda fordul a lelkendező Dusikához, hát látja, hogy a Dusika kezében valami kis fekete mozgatja a farkincáját és hallja, hogy a kis fekete nyávog. Ekkor megértette a mama, hogy erről a kis cicáról beszélt Dusika, ennek örült oly igen. Kezébe vette a cicust, hogy lássa, milyen szép, de bizony a látványtól nem volt elragadtatva, mert a Dusika kezében egy összegörcbült hátú, kócos kis fekete macska ült, vadul forgatva szürke szemét s olyan haragosan prüszkölt, akár egy valódi vadmacska.

Erre a látványra a Dusika mamája el kezdett nevetni: — No, kislányom, igazán nem mondhatom, hogy ez a kis vadállat valami szép lenne. Nekem bizony nem tetszik. Aztán meg hova gondolsz, szivecském? Mit fog szólni apa, ha majd három macskát lát a konyhában, mert, ugy-e, a két öreg cirmost nem dobhatom ki ennek az egynek a kedvéért? Nem, nem Dusikám, nem tarthatod meg a kis macskát, add csak vissza szépen Gizikének.

Dusika jó kis leány volt, nem ellenkezett soha a mamájával, most sem szólt semmit, csak lehajtott a fejét és kiment kis cicástól együtt a szobából olyan szomorúan, olyan fájdalmas arccal, hogy aki látta, annak igazán megesett a szive rajta. Anyuskája igen megsajnálta Dusikát s visszahívta az ajtóból: — Hát legyen, tartsd meg a cicát.

Dusika örömét le se lehet irni, boldogságában sirt is, nevetett is egyszerre. Hol az anyuskája kezét csókolta, hol a kis macskát ölelte magához, hol féllábon táncolta körül a szobát.

A kis macska hát ott maradt végkép — a babák nagy bánatára, mert amióta meg volt Dusikának a kis macskája, azóta feléjük se nézett, mindig csak a cicáját bubujgatta. Szépen bepakolta egy kis kendőbe, betette a babakocsiba és így huzigálta egész nap. Közbe-közbe énekelt neki mindenféle szép nótákat, mert látta a nagyoktól, hogy a kis gyerekeket dallal altatják. Nevet is adott neki — egészen különös, furcsa nevet, — igazán nem tudom, hogyan találta ki. Futrinak nevezte el, ami bizony macskák között is elég ritka név. Ha lenne a világon

macska anyakönyvvezető, akkor a Dusika macskája ott Futri néven lenne bevezetve, de Dusika soh' se szólította a rendes nevén Futrit, hanem mindenféle kényeztető néven becézte: — »Cirmi, cicu, cicuskám, aranyos, kis macskám.« — Pedig hát Futrira igazán nem lehetett ráfogni, hogy aranyos vagy szép lett volna.

Igazság kell legyen abban, hogy kis macskát nem jó sokat kézben tartani, mert akkor nem tud fejlődni és beteges lesz. Futrinak, ugy látszik, megártott a nagy szeretet, mert szegény kis teste sovány, göfhös s a szőre csunya, borzos lett. A tejcskébe is csak immel-ámmal nyalogatott bele kicsi, rózsás nyelvecskéjével. De Dusikát a legjobban az aggasztotta, hogy Futri állandóan reszketett. Megkérdezte hát a mamáját, hogy vajjon mi baja van Futrinak? A mamája azt mondta, hogy hideglelése van a cicának és azt is mondta a Dusika mamája, hogy jó volna valahová elvitetni a kis macskát, nehogy az Istenért Dusika is megkapjon tőle valami betegséget. De ezt Dusika jó szive nem engedhette meg, vállalkozott, hogy ő majd meggyógyítja Futrit. Anyuskája ráhagyta, mert az orvos azt mondta, hogy Futri betegsége nem ragályos.

Dusika hallotta, hogy hideg ellen meleg a legjobb orvosság. Ezért Futrinak nem is tudott jobb helyet kitalálni, mint a saját kis ágját. Futrit jól bepakkolta a párnájába és a paplana alá dugta, hogy átmelegedjék. Futrinak, persze, igen tetszett az új tanya, szépen befészkelte magát a puha tollu közé és jóízűen aludt. Amikor anyuska lefelé ször észrevette Futrit a párnák között, a paplan alatt, hát igen haragudott és megtiltotta Dusikának, hogy ezt mégegyszer megtegye. Dusika mindig szófogadó kislány volt, mégis most nem teljesítette az édesanyja parancsát. Hacsak lehetett, bedugta Futrit az ágyba és ott addig melengette, míg magához nem tért a szegény állat. De mindig vigyázott, hogy a mamája ne hogy meglássa Futrit a kis ágyban, mert tudta, hogy akkor mindkettőjüknek jaj lesz.

Sokat szomorította szegény Dusika szivecskéjét, hogy az ő drága, aranyos Cirmikéjét mindenki olyan csunyanak találta, — mert, ugy-e, az csak elképzelhető, hogy Dusika Futrit látta a világ legszebb macskájának. — A szakácsné és a szobalány is sokat bosszantották Dusikát a macskájával. Különösen Erzsi szakácsné mindig fenyegetődzött, hogy kihajítja Futrit az udvarra, mert nem csufittatja el a konyháját egy ilyen vacak macskával.

Egyszer Erzsinek egy ilyen veszekedése után sirva ment Dusika vigasztalásért Ilona nénihez, az öreg mosónőhöz, hogy: »ugy-e, nem igaz, amit Erzsi mond és nem is olyan csunya Futri?« Ilona néni csak a fejét csóválta s még jobban elkeserítette Dusikát, mert azt mondta: — Jaj drága lelkem, én csak egy buta, öre

parasztasszony vagyok, de annyit mégis tudok, hogy nem való ez az undok jószág az ilyen finom uri kisasszony kezébe.

Igy hát Dusika és a kis macskája ellen volt mindenki. Fájt ez erősen Dusikának, de nem szólt semmit, csak leült a kert végébe és játszogatótt nagy busan az ő csunya, de igen aranyos kis cicájával. Érdekes, Futri megérezte a Dusika szeretetét és kárpótolni akarta őt minden szomorúságért, ami miatta érte. Ugrándozott, bolondozott, mosakodott Dusikának, — igazán, igen helyes kis círmos volt, de csak akkor, ha ketten voltak, mert amint közeledett valaki feléjük, Futri rögtön köpdösni kezdett.

Azért később Dusika már jól megvolt az egész házzal kis macskástul együtt, de ekkor következtek a forró augusztusi napok. Vannak sokan, akiknek augusztus nagy melege tudja csak visszaadni az egészségüket, de vannak olyanok is, akiket ez a meleg beteggé, halálosan beteggé tesz. Dusika sokat futkározott a szabadban kalap nélkül s az erős napsugarak lassanként mind kiszívták fejécskéjéből az erőt.

Szegény kis Dusika beteg lett. Este az anyuskája ölébe kérezkodott és panaszkodott, hogy erősen fáj a feje. Anyuskája igen megijedt, tudta, hogy komoly beteg lehet kisleánya, mert még a macskájával sem törődött. Elküldtek hát gyorsan doktorért.

Jött is a doktor bácsi, megvizsgálta Dusikát, megcsóválta a fejét és nagyokat hümmögött, már mint ezt a doktor bácsik szokták. Amikor az ajtóhoz kikísérte a Dusika édesapja, akkor a doktor bácsi erősen megszorította a kezét. — Vajon miért? — gondolkozott az apa!

Másnap reggel Dusika már igen csendesen feküdt az ágyikójában, nem akart sem enni, sem inni, csak aludni akart. Futri pedig igen csodálkozott a konyhában a hamus kuckóban, hogy Dusika így megfélemedezett róla. S hogy egész nap ne kapjon enni, ez még igazán sohasem történt meg vele. El is határozta, hogy legközelebb vad lesz Dusikához.

Ezalatt a Dusika lelke felett nagy harc folyt a szobában. Egyik oldalon az édesanya próbálta görcsösen magához szorítva megtartani kis leányát, a másik oldalon a halál angyala állott sötéten, fenyegetően.

A halál angyala volt az erősebb. Elvitte magával a Dusika lelkét az égbe, a fényes csillagok közé, nagy, mérhetetlen fájdalmat hagyva szülői szívében.

Másnap délután, amikor a temetésről hazajöttek a Dusika szülei, nem szóltak egymásnak semmit, mégis mindketten egyenesen az üresen maradt kis ágyhoz mentek. Ráborultak a kis ágyra és sirtak, sirtak keservesen.

Egyszer csak valami mozogni kezd az ágyban — egy pillanatra elállott mindkettőjüknek a lélegzete, — de aztán Futri kócos, gömbölyű feje bukkant ki az ágyterítő alól. Szegénykével senki sem törődött, vágyott már a

finom puha párnák közé s a nyitva maradt ajtókon keresztül besurrant a szobába és így került a kis ágyba. És a Dusika mamája, csodálatosan, most nem kergette ki Futrit az ágyból, hanem a csunya, piszkos kis macskát magához szorította, — hogyne, hiszen maradt egy élő emléke a gyermekétől.

És másnap reggel állatorvost hívtak Futrikához. Kapott Futri sokféle orvosságot, — borogatást, kenőcsöt. — Ettől a naptól fogva megváltozott a Futri helyzete. Erzsi szakácsné a legjobb falatokat rakta félre a számára, a szobalány titkon, mintha bocsánatot kérne valakitől, hacsak tehetne, megsimogatta, a Dusika mamája szorgalmasan borogatta, kenegette szegény Futri beteg kis testét. Még Ilona néni is az ölébe vette s a sírás erősen szorongatta a torkát, a mikor ránézett. Talán nem is a macskának szólt a dicsérete, hogy ilyen formás, kedves kis macskát még soh'se látott, hanem valakinek másnak, aki már csak igen messziről, — az égből tud lenézni kedvencz círmosára. De legalább nem fáj a szivecskéje a mennyországban az ő árván hagyott kis játszópajtása után, ha látja, hogy így szeretik.

Futri a gondos ápolás alatt szépen kifejlődött. Megnőtt, meghízott, ruganyos, karcsu testén a bőr megfeszült és fényes fekete szőre mint a gyémánt tündökölt, amikor a déli napfényben kecsesen végigsétált a háztetőn.

Ez az egész történet onnan jutott eszembe, hogy ma reggel, amikor a konyhába mentem, Erzsi szakácsné azzal a hirrel fogadott, hogy Futrinak négy kis kölyke született.

(Bánfihunyad.)

Játék.

— Megtörtént mese —
Irtta: DSIDA JENŐ.

*Két kis gyerek játszott az erdőn,
— Hallgasd meg ezt a bus mesét —
Szamócát szedtek,
Lepkét kergettek
És futkároztak szerteszét.*

*Játszunk bujósdit — szól az egyik,
Nagyszerű lesz! — felelt a másik —
— Keress meg engem!
Elbujok csendben,
Csak fordulj el egy pillantásig!*

*S tovaszaladt a kis leányka — —
— Szomorú lesz a vége, meglásd! —
Egyik ment jobbra.
Másik ment balra
És nem látták meg soha egymást...*

(Szatmár, 1924. auguszt, 8.)

A székely kapu.

Az én gyermekkoromban ritka volt az a székely ház, mely előtt ne ékeskedett volna remekbe faragott kapu. De hát ez rég volt, igen rég s ma már a galambbucos, virágokkal, mindenféle díszekkel ékesített kapu ritka, mint a fehér holló. Pedig mily szépek, szemet, lelket gyönyörködtetőek voltak ezek a kapuk! Rendszerint a kapukon ékeskedett a gazdának és a feleségének neve s az esztendő, amikor a kapu épült »Isten segedelmével.« És versek is voltak szépen kifaragva a kapu homlokán. Egy ilyen versre ma is emlékszem. Így szól:

Ha Istened s hazád szereted, bejöhetsz,
De ha szived álnok, fel s alá elmehetsz.

Az én székely huszár nagyapám kapuján ez a felirat volt:

Áldás a bemenőknek — Béke a kimenőknek.

Ha idegen jött a faluba s szállást kért belépett a kis kapun, a ház gazdája e szavakkal fogadta: »Istené a szállás«, s a nagy kapu nyomban kitarult az idegen előtt. Igen. Istené s nem a gazdáé a ház...

A székely ember mindig vendégszerető volt, a kapu megváltozott, de a vendégszeretet nem. De miért változott meg a kapu? Ennek nyilván az a magyarázata, hogy az idők folyamán mind jobban és jobban sokasodott a székely gazda munkája s mind kevesebb és kevesebb idő jutott az ilyen díszes, fáradságos munka elvégzésére. Ma már igen kevés ember, tud székely kaput csinálni s kevés embernek van pénze arra, hogy ilyen költséges kapuval ékesítse az udvarát. Bizony, bizony, elmúltak a régi jó idők s ti már alig-alig láttok székely kaput valóságban. Ezért közlöm e képet, hogy legalább képen ismerjétek meg.

E-6.

Beszélgessünk, cimborák.

Kedves Elek nagyapó, hallottam, hogy Bendre Róza néni felszólítja az unokákat, írják meg egy egy élményüket, így hát, mint Elek nagyapó hú unokája én is megírom.

Egy napon édesanyám elküldött a piacra, holmi bevásárlásokért s külön három leut adott nekem, hogy cukorkát vegyek. Utközben elkezdett fájni a fogam. Tudtam, hogy a fogfájásra nem jó a cukor és így a pénzemet nem is költöttem arra. Amikor hazamentem, nem szóltam semmit a megmaradt pénzemről. Engem aztán lefektettek és másnap délig nem volt szabad felkelnem. Délután megkaptam azt a kedvezményt, hogy minden 50 és 25 banit, ami a házba kerül, nekem adják és én nem költöttem el semmire, gyűjtöttem, gyűjtöttem a bánikat. Gyűjtöttem egészen karácsony szombatjáig. Karácsony szombatján délután fel kellett mennem az iskolába, mert ott a jó gyerekeket megajándékozta a Jézuska. Magammal vittem a gyűjtött pénzemet. Pontosan odaérkeztem, aztán sorba álltunk és bementünk. A tanterem közepén ott állott már a szép nagy karácsonyfa. Aztán kiosztották a cukrokat, a fűgéket, süteményeket és még sok egyebet és én is kaptam sok mindent. De én nem ezt vártam, hanem azt, hogy mikor megyünk innen. Végre ennek is eljött az ideje. Ahogy kijöttünk, elköszörtem barátnőim-től és giettem fel a piacra. Utam az üvegkereskedés előtt vitt el. A kirakat előtt megálltam és megnéztem a sok szép holmit. A poharak közt

legszebbnek találtam egy sárgát, amelyre kéklő hegy volt festve és közbül rá volt írva arany betűkkel: Emlékül. Az a gondolatom támadt, hogy megveszem édesanyámnak karácsonyi ajándéku. Gondolatomat be is váltottam. Bementem a boltba és megkérdeztem, hogy mi az ára. — Tizenöt leu, volt a felelet s én megvettem a poharat. Amikor kiléptem a boltból, azt gondoltam, hogyha már édesanyámnak vettem, édesapámnak is veszek valamit. Vettem pedig édesapámnak egy cigarettatárcát. Aztán hazafelé indultam, mert kezdett szürkülni. Amikor hazamentem a cukorkám felét odaadtam egy kisleánynak, aki nekem előre megmondta, hogy neki nem fog semmit hozni a Jézuska, mert ők szegények. A konyhában édesanyám azzal fogadott, hogy mért nem jöttem hamarabb, mert megjött a Jézuska. Hirtelen beszaladtam a szobába, ahol már teljes díszben állt a karácsonyfa. Letettem az ajándékaimat a karácsonyfa alá, aztán behittem édesanyámékat. Édesapám észrevette az ajándékot és mind a ketten csókkal köszönték meg. Kedves nagyapó, én nagyon, nagyon boldog voltam ezen a karácsonyon.

(Nagyenyed.)

Csép Mancika.

Kedves Elek nagyapó! 1917-ben, midőn még 6 éves voltam, a háboru miatt nagy éhínség tört ki falunkban, csak egy pár családnak volt mit enni. Szüleim, amennyire tehették, osztottak a szegények közt cukrot, kávé, grizt stb.

de mi volt ez egy éhezõ falunak! Ekkor egy páran, mi fiuk, összeállottunk és összegyűjtöttük az ételmaradékokat, kenyeret és minden enni-valót és vasárnap délután kiosztottuk a gyerekek között. Ugy három kosárral gyűjtöttünk össze hetenként. Telt az idő. Egy pár év múlva már ismét az a gazdag falu volt Szakácsi, mely régen. És néha bejött hozzám egyik-másik asszony egy kötény almával s egyéb gyümölcscsel s így

szólt: »Az urfinak hoztam, tudja, azért, mikor a kisfiamnak enni adott.« És én ekkor elgondoltam, hogy még az az egyszerű szegény asszony is milyen hálás tud tenni s ahogy módjából telik, úgy kedveskedik egy felebaráti cselekedetért... Ekkor megértettem azt, hogy igaz ez a közmondás: »Jó tett helyébe jót várj!«

(Érszakácsi.)

Halmi István.

Koszós, Mocskos és Maszatos.

— Irta: CSATKAI JÓZSEF. —

Pizkos Miska és Csunya Julcsának három szép fia volt, noha nem voltak olyan szépek, mint a nevük: Koszos, Mocskos és Maszatos, mivelhogy mosakodni nem szerettek. — Mi lesz belőlük? — sópánkodtak Pizkosék és amikor a három gyerek születése napja elérkezett, megtörtént a döntés. Maguk a gyerekek határoztak. Elmennek világgá, szerencsét próbálni, életet tanulni. Pizkos Miska papa annyit sirt, hogy még pizkosabb lett. Csunya Julcsa mama pedig bánatában elfelejtett mosakodni. Nagy bánatuk közepeft sem feledkeztek meg az utraválóról. Koszos kapott egy fejszét, Mocskos egy füt, Maszatos egy ecsetet. Utközben annyit játszottak az utraválóval, míg Koszos elhatározta, hogy favágó lesz, Mocskos a tífjével szabászi pályára lépett, Maszatos az ecsettel festőnek ment. A jó festvérek azonban nem bírták egymást elhagyni. Jó, hogy odaértek a híres harmincefü Sárkány palotájához.

Sok híres vitéz, dalia pusztult már el ebben a palotában, ahonnan a rab királykisasszonyt akarják kiszabadítani. Koszos és testvérei nem is ez ügyben jelentkeztek. Halották, hogy a sárkány cselédekét akar fogadni és ők most elszegődtek Sárkányékhoz. — Örülök, hogy végre van cselédem — így szólt a sárkány — mert eddig egy cseléd sem maradt meg nálam, mert valamennyit megeftem, de belétek harapni nincs kedvem.

Most pedig, hogy már voltak jó cselédei, elbucszott orrszarvu feleségétől és elutazott tanulmányra. Sárkányné pedig kiadta az utasításokat: Koszos sópörd ki a szodákat, Mocskos élesítsd meg a késeket, Maszatos hordj vizet!

A testvérek szorgalmasan dolgoztak. Koszos, amikor az utolsó szobát seperte, halotta a rabkirálykisasszonyt sóhajtozni. — Sárkány legyek, ha ki nem szabadítom és el nem veszem feleségül, szólt Koszos és kivételesen elővette zsebkendőjét, hogy kifújhassa az orrát.

Ekkor belépett Rebeka asszony, a Sárkányné, aki bivalyszemével mindjárt észrevette, hogy Koszos urfi szerelmes a királykisasszonyba. — Jere csak a pincébe fát vágni, mondja neki mérgesen. Koszos pedig jól tud bánni a fejszével és amikor észrevette, hogy a gonosz boszorkány orvul le akarja szurni, hirtelen megfordult és egy jól célzott suhintással kettészelte a Sárkányné fejét. Mocskos lerohant a nagy sikoltásra és riadtan nézi a véres, kettészelt fejű holttestet.

— Jaj, mi lesz, ha ezt meglátja a Sárkány! Én bizony összevarom a két félkoponyát — és mert jó szabó volt, ezt meg is cselekedte rögtön.

Éles szél sipolt, a falu végéről közelgett a sárkány, mind a 30 feje lihegett a fáradtságtól, affól támadt a sipolós szél. Most már Maszatos is segített elrendezni a ravatalt, a mosóteknőt bekente subijeszal koporsószinüre, belefektették a halottat, kit ugyancsak Maszatos festett be sárgára. Amikor belépett a sárkány, a három testvér ott böggött a ravatal előtt: — „Ó, mért haltál meg drága nevelőanyánk? Szegénynek görcs állt a hasába, hiába főztünk neki szecskateát és ricinust, elhalálozott! Ó jaj, ó jaj!“ Oly keservesen sirtak, ríttak, hogy a Sárkány is elérzékenyedett. Egy ideig csak küzdött könnyei ellen, de egyszer csak neki is eltörött a mécsése mind a 30 fejében és riva fakadt. Böggött keservesen, mint 30 gyerek. Maszatos kihuzta a stoplót a mosóteknőből, hogy a Sárkány könnyei kifolyjanak.

A Sárkány pedig ráhajolt a halottra: — Ó, jaj, életem párja, drága Rebekám, ki fogja számomra kirántani a gyerekhúst! Ki fogja megbabonázni a környék teheneit és ki fogja ezentul a jégesőt oda küldeni, ahol nem kívánják?! És mialatt ráhajolt szeretett halottjára, Koszos hozott egy koporsó fedelet és rányomta a mosóteknőre úgy, hogy a Sárkány összes 30 feje bent rekedt a halott mellett. A Sárkány ordított: Jaj a fejem! Kitörök a nyakam!

— Nem baj! — vigasztalták hű szolgálai.

— Jaj, megfulladok, — hörögte a Sárkány.

— Az se baj, felelték szolgálai, kik egy ugrással fent fermettek a koporsófedélen s úgy megülték, mint egy körhintalovat és nyomták, szorították a Sárkányt amíg csak szuszogni tudott. S amikor örökre elnémult, eltették az udvaron a Sárkányházaspárt és sietve kiszabadították a rabkirálykisasszonyt. Képzelték, milyen boldog volt, amikor a történeteket megtudta. Siettek ám aztán a felséges királyékhoz. Ott volt még csak az öröm. Állítólag hét napig ettek, utána hét napig ittak s azután addig éltek, míg meg nem haltak. Azt is halloztam, hogy hét napig fűrosztótték a három vitéz ifjút és csak azután kapta Koszos feleségül a királykisasszonyt. Mocskos és Maszatos királyi kercegekké léptették elő. Aki nem hiszi, járjon utána.

Szombathely.

ALSZIK A VÁROS.

Alszik a város... borongó álma,
Bár csillagos ég takarója,
Utcáit fekete esend rója.
A falak között rabként bezárva.

(Malacka, 1924. április hó.)

Előmlik a holdfény ablakomon,
Merengve a sötét éjbe nézek,
Lelkem kínozzák fekete rémek...
S forró könnyek peregnek arcomon.

Szívem fáj enyhíthetetlenül,
Csak az vigasztal könnyeim között,
Hogy ébren sirva az alvó föld fölött
Nem vagyok én magam egyedül.

A Stánci néni hintaágya.

Bizonyosan emlékeztek, hogy Stánci néni ezen a nyáron is ellátogatott nagyapóékhoz, akár hiszitek, akár nem, (már pedig irgum-burgum, elhagyjétek, amit nagyapó mond!), Stánci néni véleménye egészen megváltozott Öcsikéről. Ez a hihetetlennek tetsző esemény akkor történt, amikor Öcsike és Pufi, a Stánci néni kedvenc kutyuskája közt az örökharagból örök béke lett.

— Hidd el, kedvesem, mondta egyszer Stánci néni az Öcsike mamájának, — hogy ez az Öcsike alapjában véve a legjobb fiu a világon. Bővérü, nyugtalan természet, de arany a szive.

— Magam is azt hiszem, mondta szerényen az Öcsike mamája.

— És hidd el, kedvesem, folytatta Stánci néni, már azon gondolkozom, hogy örökbe fogadom Öcsikét. Reá testálom a Rózsadombi villámot, minden ingóságomat — mit szólsz hozzá?

— Ez valóban megható gondolat, mondta ellágyultan Öcsike mamája (szinte azt mondta: nadselü gondolat), de a nadselüt még idejében lenyelte) — megáldja Isten ezért Stánci nénit.

Hogy Stánci néni, aki eddig még egy stanicli cukrot is sajnált a gyerekektől (*majd, majd, gyerekek, ha meghalok!*), ezuttal komolyan gondolt Öcsike örökbefogadására, kisült az elutazása napján, amikor is az örökségből előlegezte Öcsikének a függőágyát, mégpedig azzal a nadselü gondolattal, hogy Öcsike, ha kifárad a szaladgálásban, a függőágyban pihen, ott olvasgat, aztán szépen el is alszik s azalatt legalább nem mászik fára, természetesen, mindég a legmagasabb fára, annak is a tetejébe. De ez semmi: előlegezte Öcsikének a Pufit is, mondván:

— Bár azt hiszem, megszakad a szívem, ha elválok Pufitól, legyen a tied, édes Öcsikém!

Stánci néninek, hál' Istennek, nem szakadt meg a szive, ellenben nagyanyóka éppenséggel nem volt elragadtatva, mert úgy gondolta, hogy éppen elég egy házhoz három kutya, hogy a verandát megtöltse bolhával, (hátha még négyen lustálkodnak!) de mit tehetett szegény nagyanyóka, ő is örült, hogyné örült volna, amikor Öcsike majd kiugrott a bőréből, szertelen örömeiben.

E hosszú és elismerem, unalmas bevezetés után, gondolom, ti is örültök, hogy végre Öcsikét függőágyon látjátok heverni, hozzá könyv a kezében s még »hózzább«: a lábánál fekszik

Pufi is, aki annyira megszerette Öcsikét, hogy egy pillanatra sem akar megválni tőle.

Hogy melyik könyvet olvasta Öcsike, azt magam sem tudom, de valószínűleg igen érdekes lehetett a könyv, mert később pontosan megállapítottam, hogy a harmadik oldalán esett le a földre, vagyis a 2-ik és az 5-ik oldal közt koppant be Öcsike szeme. De én ezen nem csodálkozom, mert Öcsike a gyerekek egybehangzó állítása szerint, legalább tíz fára mászott fel azelőtt, én meg, bár egész délelőtt sem nem mászok, sem nem szaladgálok, szüntelen az íróasztal mellett ülök, már az első oldalán elalszom, amint ebéd után leheveredem egy kis szundításra. Egy szó, mint száz: Öcsike elszundított, a könyv meg lepottyant. Már éppen Pufi is követni akarta Öcsike példáját, amikor a feje bubjára egy nagy kövér csepp koppant, bizony nem a fáról, hanem az égből. Pufi nyugtalanul nézett föl az égre, onnan Öcsikére, mert sűrűn

kezdték potyogni az esőcseppek, morgott, morgolódott, mintha felakarta volna ébreszteni Öcsi-

két, de a mozgolódásra hinta-palintázni kezdett az ágy, s Öcsike még mélyebben elszenderült. Mondjuk magyarul: aludt, mint a bunda. Vagy ha jobban tetszik: mint a fekete föld. Egyszerre csak szakadni kezdett az eső, mintha dézsából öntötték volna, s most már Pufi sem vette tréfára a dolgot, egyet ugrott, kettőt szökött, hopp! lent volt a földön, szaladt, mintha szemét vették volna ki. Szörnyet rándult erre a függő ágy, ugyanakkor nagyot dördült az ég, s most már mintha millió dézsából ömlött volna a víz Öcsikére.

— Nő a sarju! Örvendezett nagyapó, aki már busult, hogy kevés széna lett a szárazság miatt s nem lesz sarju sem. De aztán körünézett a házba menekült unokák seregén s hát a kilencből hiányzik egy! (A 11 unoka közül csak 9 volt itt e nyáron.) Hol van Öcsike?

Egy szívvél-szóval jelentették a gyerekek a nagy csodát, hogy legutóbb a függőágyon látták Öcsikét, valami könyvből olvasott a Pufinak. De

már ekkor vágatott is betelé Öcsike csuromvizesen. Oda se neki, mire berohant a házba, már »nadselü« gondolata is támadt, kiáltván nagy örömmel:

— Ne busuljon, nagyapó! Nő a sarju!
(Kisbaczon.) Elek nagyapó.

Egetvivő György diák.

Regény a tizenhetedik századból.

— Irta: LIGETI ERNŐ. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

6.

De Farnos György csak immel-ámmal felegetett kérdéseikre.

Bizony, jó néhány napba beletellett, amíg a felsőbányai emberek bejutottak a császárvárosba. Bécs már akkor is gyönyörű volt! A Habsburgok palotájukba összehordták a világ minden ékességét. A felsőbányai »burgerek« nek szemük, szájuk elállott a nagy álmélikodástól és egy időre meg is feledkeztek arról, hogy egymást szidalmazták. Fényes öltözetű császári katonák, kék és lila cingulusu páterek koczikáztak ott magas hintóikon, delnők és dámák rizspörösen és parókásan magas balkonokról pillantottak alá. A templomok oly óriásiak voltak, hogy egy-egy egész vármegye hívei elértek volna bennük. De olyan templom, ahol a kálvinizmus hívei tisztelték volna az Urat, nem volt Vindobonében.

A felsőbányaiaknak minden új volt, de a külföldet járó Farnos hihetetlenül otthonosnak érezte magát. Beszélni is tudott a nép nyelvén — németül — és deákul is kitünően beszélt.

A bányaiak egyik instanciától a másik instanciáig kilincselgettek, amíg végre meghallgatták őket, hogy mit is akarnak? Amíg kérésük eljutott oda, ahol illetékesek voltak dönteni felette, abba is beletellett egy hét, hát amíg a császároshoz kerülhettek! Lipót császár ugyan mindennap tartott audienciát és száz számra jelentek meg a császárnál kérelmezők.

Most már szaladtak a derék bányaiak, hogy Farnos járjon segítségükre. Csoportosan vették körül őt, egy lépésre sem akarták elhagyni, mert eltévedtek volna a nekik oly hatalmas város rengetegjében.

— Egész idő alatt szidalmaztatok, agyarkodtatok, rágtatok engem. Mindnyájan vertétek a melleteket, hogy ki tudjátok vágni a rezet. Rajta! Mutassátok meg, hogy milyen nagy fiuk vagytok!

Farnos, mint éleseszü ember tisztában volt azzal, hogy egy gombostűfej nem sok, de még annyi eredménnyel sem fog járni az utja küldötségnék. Amíg a többiek bámészkodtak s egy kis korcsmában méhsört ittak, addig Farnos felkereste barátait. Első sorban — ő, az örök diák — a bécsi magyar diákegyesületet látogatta meg. Magyar diákok ott is tanultak, igaz, hogy legtöbbször katolikus. Ezek már mind elhelyezkedtek a bécsi társas életben. Összeköttetéseiket igénybe vette s végig tapogatta az összes lánc-zemeket és elérkezett addig a láncszemig, amely közvetlenül az udvarba folyódzott. Mielőtt azonban Farnos megkapta a várva-várt audienciát, alaposan kikérdezték, hogy mi járatban van és hogy mit akar? Amikor meghallotta a fő-fő udvari ember, hogy a deputáció a protestánsok elköszönt javait visszakérendő jött a birodalmi fővárosba:

— Sancta simplicitus! (Szent együgyűség!) — csapta össze kezét a fő udvari ember — megbolondultatok? Csak merjetelek előállani ilyen kérelemmel, hogy bekaszliznak benneteket, hogy ott fogtok megfeketedni.

Farnos elővette minden ékesszólását. Nyílt törvénysértés, az alantas hivatalnokok megvesz-

tegetése, a nyelvnek és a vallásnak üldözése minden császári intézkedés ellenére, az eddigi respektált bányajogok felfüggesztése; személyes Tarabélyosi László elhurcolása stb. stb.

— Nem, ezt őfelsége nem nézheti csukott szemmel. Nem egyeztetheti össze lelkiismeretével. Minderről a trón nem tud semmit.

A főhivatalnok a hasát fogta nevetében:

— Hehe, amice, nem ismeritek ti a császárt? A császárnak kimondott célja a magyar haza elkatolizálása és elnémesítése. Birodalmi alapelv, ettől a mai rendszert semmi sem tántoríthatja vissza. Én nem bánom, szerkesszék meg a kérvényt, de csak te egyedül jelenj meg a császár előtt, a többiek ne lábatlankodjanak, mert azok csak rontanának ügyefogyottságukkal a dolgon. — S mi történik akkor, ha üres kézzel bocsájt el az uralkodó?

— Nem fog üres kézzel elbocsájtani. Kiszemeltem én erre már egy más tervet, saját személynemre vonatkozólag, — s ezzel bizalmasan odahajolt a főhivatalnok füléhez és sugott valamit.

A főhivatalnok elnevette magát ismételten:

— Nagy selma vagy, amice. De ezt talán meg fogja adni a császár.

S mindketten nagyot nevettek.

7.

Másnap a kancelláriából lejött a nagypecsétetes irat, hogy a küldöttség kérése legkegyesebben meghallgattatik és a kérés előadására Farnos György literális, felsőbányai polgár jeletetik ki. A többi urak hazamehetnek.

— Elárultál bennünket, fickó, — ordított az a lelkes polgár, aki még kevéssel annak előtte a katolizálás hívéül vallotta magát — elárultál, kijátszottál bennünket. Mi vagyunk a lelke, fentartó eleme városunknak, te pedig jött-ment idegen vagy. Te fogod képviselni tudni a mi ügyeinket? Van-e hozzá történeti hagyományod, alapod? A császár egy-kettőre levesz a lábadról s mi meg hiába költöttük el a nemes város annyi rénes forintját.

Érthető, hogy mindegyiknek megnyult az orra. Mindenik ugyanis azt vélte, hogy majd előterjesztheti a saját maga kérését. Nem is a közügy fájt nekik, hanem a saját ügyeik védhetőségének elvesztését fájlalták.

Farnos nyugodtan állott szembe a szidalmakkal.

— Elmondhatnám nektek, hogy ügyetek a legjobb kezekbe van letéve és ha valakit magához enged a felséges ur, az csak én lehetek. Ha én a magam ügyességét, furfangját, összeköttetéseimet nem vettem volna latba, benneteket már is kiebrudaltak volna a városból. De hiába mondom, ti mindig csak a magatok nótáját fujjátok. Ringassátok magatokat tovább is e balga hitben. Én megyek a magam útján, azon az uton, amelyet magyar lelkiismeretem ír elő a számomra.

Farnos nyugodtan szólott és otthagya

őket. Még aznap el is vitette holmijait egy más vendégfogadóba. És már akkor tudta: elváltak utjai a felsőbányaiaktól és soha ez életben nem fogják viszont látni egymást.

A nagy pecsétetes levéllel Farnos György bekerült a császári palotába. Kivülről is igéző volt a palota, hát még belülről! Egy simára borotvált lakáj gyönyörű kert mellett vezette végig. A kert az új francia módi szerint, nyírott kerti ágyakat váltakoztatott örökzöld rododendron bokrokkal. Az előcsarnok oldalait hatalmas freskók takarták be. Bekerült egy másik parkettes szobába, annak falain meg csodálatos gobelinek tarkállottak. Van-e nektek fogalmatok, hogy mi az a gobelin? Óriási szőnyegek ezek, egy emberéleten keresztül szövik leányok és beleszövik bánatukat és szemükvilágát, egészségüket. A tekintet káprázik: csupa márvány mindenütt. Aranyos konzultúrok, csillárok, meissenai gyertyatartók, asztalkák lápiszból, lazurból és ametisztből, a falakon pedig komor és ünnepélyes tekintettel, aranykeretben parókás császárnők, császárok és hadvezérek. Voltak szobák, amelyeknek padozata is márványból volt és bizony Farnosnak nem egyszer kellett megfogódnia a lakáj frakkjában, hogy a csizmája el ne csiszamoljon a földön. És minden ajtóban, mintha szoborba faragták volna ki, simára borotvált, mozdulatlan, merev arcú livrés inas silbakolt. Végre egy óriási, karzattal körülfuttatott terembe jutott el György, ahol nagy csoportba verődve a birodalom minden tájáról várakoztak az emberek. Itt egy generális fujt és idegesen kopogtatta ujjával az asztalt, amott egy gyászruhába öltözött dáma várta, hogy mikor kerül rája a sor. Nagykövetek csillogó érdemrendekkel, magyarországi nemes urak díszmagyarban, mások udvari öltözetben, borotvaélesre vasalt pantallóban; egy római bíboros, kezében tartva bársony kalapját. A terem közepén pedig vörös bársony baldachin, csodás mintázatu szőnyegek és délszaki virágok alatt: a trón.

Harsány trombitaszó hangzott fel és az udvarmester pálcájával több ízben kopogtatott. Hirtelen olyan csendesség támadt, hogy még egy szunyog zengését is meglehetet volna hallani. A lakájok feltárták a teremajtót. A hoppmester megint kopogtatott és a betóduló főpapok, selyemnadrágu, térdharisnyás, csipkés ujjú előkelőségek élén egy meghajlott tartású, papos szabású, bizonytalan kora ur jelent meg: I. Lipót, a császár.

A császár barátságosan integetett kezével. Felült a trónra és egy apró mozdulatot téve még egyszer tudomásul vette az általános hajbókolást. Majd üres, álmos tekintetével az udvarmesterhez fordult, aki egy hosszú pergamentlapról sorra olvasta fel az audienciára jelentkezők neveit. A császár röviden felelt a kérelmekre és közben kérdéseket is adott fel. Általában véve nem rossz hangulatúnak mutatkozott.

(Folytatása következik.)

A mindennapi kenyér.

Írta: BÉLA BÁCSI.

A mai nehéz megélhetési viszonyok között igen sok családban nagy gondot okoz a mindennapi kenyér asztalra kerülése. A kenyér a legfontosabb tápláléka az embernek, az volt már a régi időkben is és igen messze időbe nyúlik vissza a kenyérbiztosítás, első kezdetleges formája; s természetesen, hosszú időnek kellett eltelni addig, amíg a kenyér a mai izletes és tápláló alakjában került a családok asztalára.

A régi Egyiptomban a kutató régiségbuvárok találtak az egyiptomi sírok romjaiban olyan képeket, mely képeken a kenyér kisütése van megrajzolva. Érdekes a megemlítésre, hogy az egyiptomiak — mint akik valószínűleg az összes népek között először készítették — a kenyeret nem belül sütötték a kemencében, hanem kívül. A kemencéjük olyan alakú volt, mint egy felfordított, fenék nélküli agyagkorsó. Ennek a korsó alakú kemencének külső domboriságát a kenyérlésztával szorosán befedték s a kemence belsejében tüzet raktak. Ha így a kívül levő kenyér megsült, akkor a kenyeret letördelték a kemencéről.

Az egyiptomiaktól eljutott a kenyérbiztosítás a régi görögökhöz. A görögök leginkább buza- és árpakenyeret készítettek, bár az egykori írók feljegyzései szerint, zabból, lencséből és kölesből is készítették kenyeret. Egy görög történetíró feljegyzése szerint, Görögország fővárosában, Athénben 45 pék volt és ezek 72-féle péksütemény készítettek.

A régi rómaiak eleinte nem ismerték a kenyeret, csak a gabonát piritották, vagy megfőzték és ezt használták táplálószerül. Később a görögöktől eltanulták a kenyérbiztosítás módját s Augustus római császár idejében Rómában már 300 sütőkemence volt. A rómaiaktól megtanulták a kenyérbiztosítást a mai franciák elődei, a gallok. A gallok használták először kenyérsütéshez az élesztőt. A galloktól örökölték a kenyérsütést a franciák, kik már a nyolcadik században sütöttek buzakenyeret. Így lassanként egyik nép a másiktól eltanulta a kenyérsütést, de mindamellett hosszú idő telt el, amíg a kenyér minden népnél általános, fő táplálék lett. A németek ősei, a germánok, csak a középkorban kezdtek kenyeret sütni. Az Európa északi részén lakó svédek egészen a 16-ik századig nem ismerték a sült kenyeret.

A történelmi feljegyzések előtti időkben, a kőkorszakbeli emberek és a cölöpépítmények lakói is némi nyomot hagytak fenn arról, hogy kezdetleges körülmények között ők is használták már a gabonát, földdel keverve, kenyérbiztosításra.

A kenyérsütés módját kiskorunk óta mindnyájan ismerjük. De nagyobb városok kenyérfogyasztásának fedezésére ma már kenyérgyárakban is készítik a kenyeret. A kenyérgyárak-

ban a kenyérbiztosítást dagasztással dagasztógépekkel végzik, melyek 1810 óta általánosan elterjedtek már. Az embereken kívül már használják bizonyos formában a kenyeret az állatok táplálására is. Nyugateurópában ló és más állatok táplálására olcsó lisztből hussal, korpával, burgonyával vegyítve pékek sülnek eladásra kenyeret. Ott tehát árulnak emberi és állati kenyeret.

Hosszu idő telt el addig, amíg mai formájában mindennapi táplálékunk lett a kenyér, de hosszú, fáradságos munka az is, amíg a szántóvető ember a megmunkált földbe elveti a magot s a dus kalászból az »élet« kenyérré lesz asztalunkon. — Ezért kell megbecsülnünk a természet csodás ajándékát s ezért foglaljuk bele mindennapi imádságunkba: »a mi mindennapi kenyerünket add meg minékünk . . .«

(Nagyvárad.)

ESTI DAL.

(GHEORGHE COSBUC.)

Magyarba áttülte BAUMGARTEN LÁSZLÓ.

Kívül az éjszakában	Kezemet összetéve,
Az ut már hallgatag;	Ajkam imába fog;
Madár, virág lenyugszik	Anyámra csókot hintek
És mind-mind alszanak.	És én is szunyadok.

(Gyulafehérvár.)

FÜRDŐSZAPPAN
Világos

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pótlórejtvény.

— Beküldte: Katz Miklós. —
 — iklós — incs
 — llat — r
 — uk — óza
 — r — s
 — ándor — uk

A kezdőbetűk egy híres király nevével adják.

Pontrejtvény.

— Beküldte: Virsik Margit. —
 . . . Télien van.
 . . . . Ezzel vágunk.
 . . . . Dörmög.
 . . . . A cukor ilyen.
 . . . . Füttyül.
 . . . . A buta ellentéte.
 . . . . Vizi madár

A szavak kezdőbetűi helyesen összerakva egy híres, ókori költő nevével adják.

Betürejtvény.

— Beküldte: Dvorzsák Ferenc. —

Kedd=ló

Az augusztusi rejtvények megfejtése.

31. sz. Névrejtvény: Irka. Sakkrejtvény: Jaj de milyen nagy esemény történt itt a héten! Cserebogár kisasszonyka leesett a réten. Névrejtvény: Ábrányi Emil.

32. sz. Névrejtvény: Korszkrú Misi. Szélmalomrejtvény: Ami a másé, ne kívánd. Névrejtvény: Debreczen. Pótlórejtvény: Zrínyi Miklós. Névrejtvény: Peking. Betürejtvény: Többes szám.

33. sz. Pótlórejtvény: Ábrányi Emil. Betürejtvény: Szerencse. Névrejtvény: Kolozsvár. Régi felirat: Aki másnak vermet ás, maga esik belé. Számrejtvény: Aki másnak vermet ás, maga esik belé.

34. sz. Pótlórejtvények: Eötvös József. Loár. Névrejtvény: Nagyszében. Számrejtvény: Ki korán kel, aranyat lel.

35. sz. Pótlórejtvény: Amerika. Szélmalomrejtvény: Sok beszédnek sok az alja. Pontrejtvény: Arany János. Rejtett nevek: Pista, Berla, Péter, Marci.

Megfejtettek.

Böllöni Feri, László Kata, Kiss Magduska, Gróh Margitka, Gultmann Józsi, Farkas Margit, Cseh Irmus és Katóka, Beretzky András, Kun János, Pethő Ervin, Bíró Rózsika, Gál Kató, Kupás Piroška, Hirschhorn Laci, Tátray Barna, Nagy Magda, Wild Frigyes, Bárdos Ágnes, Krizbay Laci és Sári, Berger Sándor, Kretzky Kató, Tarsay Zoltán, László Gyula, Deutsch Sándor és Tibor, Stern

Magda, ifj. Varga Árpád, Szakács Etelka, Nemes Gábor, Székely Loránd, Rózsa Vali és Gyuri, Breuer Tusi, Katarig Irén, Nemes Béla és Zoli, Resmann Elvira, Zabolai árvák, Sztójka László, Lészay Magduska, Komjátszeghy Lajos, Péterffy Gizella, Vermes Kató, Molzen Zila, Kovács Mária, Kovács Irmuska, Seemann Edith, Horváth Dezső, Halmi István és József, Eröss Alfréd, Kepes Sári, Heller Olga, Kaupert Margit Stoklász János és Markos Ferenc, Kárpáti Irénke, Kisgyörgy Imre, Berger Klára, Székely Erzsébet, Abraham Móritz, Uretzky Kató, Csonka Irénke, Kelemen Margit, Schiller Józsi, Körtélesy Ernő, Kun Jancsi, Uhl Kára, Böllöni Dodó, Grosz testvérek, Péntek Elek és Aladár, Horváth Sári, Betegh Katalin, Vadász Böske, Máthé Erzszi, Zsífkovits Irén és György, Sztójka Kató, Nemes Béla és Zoli, Róna Pali, Benedek Bözsi és Klári, Farkas Irén és Annus, Schulhof Anci, Bojár Annuska, Méri Mária és Erzszi, Grancsa Károly, Perl Rózsika, Habala Ilonka, Niederman Pál, Aranka és László, Fejér Imre, Hubert Dóra és Laji, Veiszler László, Jurincsik Magda és Annus, Tauszig Imre, László Kata, Jaeger Mariska, Sófalvi Emma, Schiller Józsi, Demkő Icuka, Kovács Piroška, Fekete Mancika, Rákosi Juliska, Jellinek Győző, I. I. Brassó, Demjén Rózsika, Körper Elemér, Nevelits Zsuzsanna, Gál Kató, Matyi, Ica és Mira, Babcsák Tibor, Kupás Piroška, Várady Pista, Stuhlik Emil, Salamon Mancsi, Náder Töncsi, Weisz Laci és Magdus, Simon Aranka, Szalmári Sári és Kató, Kiss Irénke, Szász Erzsébet, Szász Mancsi, Acél Zsuzsika, Oláh Erzsike, Látzina Berta, Princz Testvérek, Fodor Böske, Szakács Etel, Gámán Sándor és Jolán, Sperling testvérek, Csép Margit, Szuhaneck Bözsike és Pirike, Veiszler László, Petruska Klári, Kovácsnay Péterke, Koszta Bözsi, Ifj. Sárka József, Szilvássy Károly, Szilvássy Mária, Kárpáti Irénke, Papp Annuska, Perl Rózsika és Helénke, Halmi István és József, Csaszlava Imre, Fodor Böske, Sonn Imre, Gultmann Józsi, Pethő Ervin, Resch Viktor, Gyalui Rosenberger Béla, Várady Pista, Heller Olga, Kolczonay Ernő, Klein Duci, özv. dr. Kovács Jenőné, Palaki Margit, Labud Antti és Józsi, Szeneš György, Parlos Matild, Jerzsák Izabella és Anna, Kótyai Pál, Boross Izabella és Gyula, Erdős Endre, Gombás Gyula, László Imre, Borbély Irénke, Kovács Piroška, Vági János, Balogh Böske, Bede Mariska, Szabó Kató, Árpád és Margit, Deutsch Sándor és Tibor, Kelemen Elvira, Bagoly Annus, Tökés István, Hirsch Kató, Harmati Piroška, Szabó Juliska, Zsigmond Sárka.

A megfejtők közt 20 könyvet sorsollunk ki. Tökmag király öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők nevével huzta ki: Niederland Pál, Aranka, Rezső és László Eperjes, Schiller Józsi Kovácsna, Gál Kató, Matyi, Ica és Mira Déva, Salamon Mancsi Csikszereza, Szász Erzsébet és Mancsi Nagyszében, Acél Zsuzsika Nagyvár, Kepes Sári Arad, Méri Mária és Erzsébet Brassó, Farkas Irén és Annus Marosvásárhely, Deutsch Sándor és Tibor Kolozsvár, Péterffy Gizella Székelykeresztur, Csaszlava Imre Vulkán, Resch Viktor Ditró, Kolczonay Ernő Vajdahunyad, Zabolai árvaház növendékei Zabolai, Szabó Kató, Árpád és Margit Székelyudvarhely, Soun Imre Petrozsény, Simőn Aranka Lupény, Katarig Irén Torda, Rózsa Vali és Gyuri Temesvár.

Kiadó bácsi postája külföldi előfizetőihez.

Grünwald Pál Sárbogárd. Könyvtudalmat megkud. — Ifj. Lükő Géza Bratislava. Előfizetési díja a beküldött 60 ck-ával f. év jan. 1-15 dec. 31-ig ki van egyenlítő. — Nagy Miklós Trnava. Előfizetési díja 1925. márc. 1-ig ki van egyenlítő. — Szilvássy Magda Roznava. Előfizetési díja a beküldött 30 ck-ával f. évi okt. 1-ig ki van egyenlítő. — Schuster testvérek Kosice. Előfizetési díjuk a beküldött 30 ck-ával 1925. apr. 1-ig ki van egyenlítő. Az egyik példány küldését beszüntettük.

Legjobb gyermekápoló Höfer

1. sz. gyermek hintőpora **Höfer**

Baby-crème. Kapható az összes papikákban, drogueriákban és illatszer-tárakban.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címere: Kisbaczon, (Bajánai Mici) u. p. Nagybaczon, (Bajánai Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. Alevélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kélt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Eröss Alfréd Temesvár. Egy hónappal előbb megirtad a születésnapjaidat, még pedig versben s elismerem, igen szép. Közlöm is belőle az utolsó strófát:

*Az alkam most s épeket beszéjen,
A nagyapó oly sokáig éljen,
Ahány naptár énekel az ágon,
S unokája van a nagy világon.*

Tulságosan sok eszlendőt kívánsz nagyapónak, nemcsak sok ezer, de talán sok millió eszlendőt is, de mindenestre jól esik ez a kívánságod, mert látom, hogy szívből fakad. A nyári beszámolót megkaptam. — Várady Pista Nagyvárád. Szeretlél volna látni, amikor Nagyvárádon voltam, de te akkor a Félix firdőben nyaraltál. Valóban sajnálom, hogy nem találkozhattam veled. Panaszkodol, hogy megint rendetlenül kapod a Cimborát s arra kérsz, hogy fenytűs meg a postát. Hiába fenytűs meg, mert nem ijed meg attól, bár abban igazad van, hogy sok kárt okoz nekünk a posta rendtelensége. Örömmel látom, hogy igen ügyesen gépelsz, máris tökéletes vagy a gépirásban. Gál Kató, Matyi, Ica és Mira Déva. Nem haragszom, hogy eddig nem írtatok, mert ígérték, hogy kipótoljátok. Azt helyesen teszed Kató, hogy kis testvéreidnek felolvasod a Cimborát, ezt el is várom egy III. polgáristól. Természetes, hogy szeretettel látlak unokáim seregében s várom további leveleiteket. — Zurányi V. Nagyvárád. A Költészet és az élet utján című vers sorra kerül. Máskor is szívesen látom. — Körper Elemér Temesvár. Számrejtvényed ird le újra a megfejtéssel együtt, mert nagyapónak nincs ideje ellenőrizni. — Demjén Rózi Nagyvárád. Tiszta, szép írással meg vagyok elégedve, de még jobban meglennék, ha levelet is írnál. — J. I. Brassó. Miért nem írtad ki a nevedet? A rejtvényeid jók, de addin nem ígérem a közlést, amíg te nem közlöd velem a nevedet. — Kabos Eva Mateu. Rejtvényeidből válogatok. — Lóvi Bözsi Gyergyóalfalu. Négy hónapja tartozol unokáim közé s még nem írtál nagyapónak, most azonban egyszerre kedvet kaptál a levélíráshoz. Örvendek a kedvednek s annak, hogy legjobban az Egelvívó György diák tetszik, nagyapótól pedig sok könyvet olvastál. Az egyik rejtvényed sorra kerül. — Jelinek Győző Marosvásárhely. Jól fejtetted meg a rejtvényeket, de ha nekem olyan nagy levpapirosom volna, mint neked, nem álltanám meg, hogy levelet is ne írjak. Remélem, pótolod a mulasztásodat. — Rákosi Juliska Agostonfalva. Most találkozom először a neveddel s máris megdicsérem szép írásodat. Következő alkalommal levelet is várok tőled s remélem, majd találkozunk is, mert nagyapó, ha elutazik, mindig Agostonfalván száll vonatra. — Fekete Mancika Petrozsény. Jól fejtetted meg a rejtvényt, de jövőre bővebb levelet várok tőled. — Fried Iboly Brassó. Bár rég jár neked a Cimbora, azért nem írtál eddig, mert sok volt a tanulivalód. Remélem, hogy pótolod a mulasztást. Azt kérdelek mikor kezdődik új regény, mert az Egelvívó György diák nagyon érdekes. Én is nagyon érdekesnek találok ezt a regényt s éppen azért csudálom, hogy már az új regény iránt érdeklődöl. Az írásodat nem találok csunyának, de lehetne jobb is s tessz is, ha mindig gondosan írsz és erősen akarod, hogy megszépüljön. — Tauszig Imre Sárbogárd, Messze földről, a Dunántulról jön a te leveled, így hát nem csudálom, hogy már egy hónappal előbb elindítottad jókívánságodat az én születésem napjára. A küldött levélbélyegek már nem találták itt Őcsikét, mert visszautazott Budapestre, de majd hozzájuttatom. Én meg gondoskodom arról, hogy te cserébe román bélyegeket kapj. Mélyen elszomorított Őcsédnek a betegsége, de remélem, hogy már át is esett a súlyos betegségen. Rejtvényeidből válogatok, Grünvald Pálnak pedig a kiadóbácsi pótolja a 32. számot. — Jurincsik Magda és Annus Pankota. Intézkedtem, hogy megküld-

jék neked Katalin című könyvemel. — Körtélesy Ernő Arad. Hiszem, hogy érdekes lesz a te beszámolóid, ha Budapestre utaztok és onnan Bécsbe a nagymamához. Várom a beszámolódat. — Kovách Kató Hari. Nagy volt az örömed, hogy nagyapó nemcsak elolvasta a te ákom-bákom belüldet, hanem választ is reá. Hiszen látszik, hogy kezdő író vagy, de már a belüld nem nevezhetők ákom-bákomnak. S ami a fő, igen értelmesen írtad meg a levelet, amelyből kiülnek, hogy Hari hegyek közé eldugott kis falucska Marosujvár mellett, s ennek a kis falucskáknak az elején van a nagymamáék háza, nagy kertnek a közepén, mely, azt hiszed, hasonló az Elek nagyapó kertjéhez. Nem tudom, hogy mikor megyek Nagyenyedre, de bármikor megyek, számítok a Piroska által ígért csokoládéra. Kovách Piroska Hari. Azt magam is szerettem volna, ha annak idején találkoztunk Kolozsvárt, de majd találkozunk Enyeden, mert ha egyébert nem, azért a bizonyos csokoládéért is elmegyek. Tetszett nekem az a vallomásokod, hogy nem azért pályáztál a Kukta Jankó leveleinek helyreigazítására, hogy a nevedet kirjam, hanem azért, hogy gyakoroljad magadat az írásban, annál is inkább, mert ezután a Cimbora lesz a magyar lanítód. A nyári beszámolóra az idén is hirdetem pályázatot s azért, hogy egy kis eldugott falucskában nyaraltál, bátran részlél vehetsz a pályázatban, mert néha egy kis falucskáról érdekesebb dolgokat lehet írni, mint egy nagy városról. — Demkó Icuka Szatmár. Szeretlél könyvet nyerni, de belátod, hogy több unoka van, aki még nem nyert semmit s hadd nyerjenek ők is, te már ugyanis nyertél. Már ezért megérdemelnéd, hogy a szerencse rád mosolygjon, de örömmel látom, hogy ezt te nem kívánod. Szép jellemre vall ez, mert azt mutatja, hogy örülsz a mások örömeinek. Örvendek, hogy nemcsak te olvasod a Cimborát, de anyuka és apuka is olvassa, apuka pedig a tavalyi bekötette és most szép könyvalakban olvasod. Rejtvényeidből válogatok, kedves szüleidnek pedig tolmácsoló meleg üdvözlétemet. — Tedeschi Magda Arad. Nemcsak a lustaságod, hanem elfoglaltságod is okozta, hogy bár egy éve tartozol a cimborá hű olvasói táborába, még eddig be nem mutatkoztál. Jobb később, mint soha. Én most is szeretettel fogadlak az unokáim seregébe. Az bizony sajnos, hogy csak egyedül vagy, nincsenek testvéreid, akikkel játszál. De hiszem, hogy vannak jóbarátaid s el-el játszogatol velük. Őcsike most Budapestten termeli a „nadselű” gondolatokat. — Sófalvi Emma Székelykeresztur. Meg vagyok elégedve az írással, de még jobban meg lennék, ha levelet is írnál. — Gagyi Éva Budapest. Ha hallottad, jól hallottad, hogy nagyapóka gyermekujágot szerkeszt itt is. Intézkedtem, hogy a kiadóbácsi mutatványszámot küldjön neked. — Roseth Bellus Halmi. Nagyon köszönöd a figyelmességemet, hogy bár te nem írtál nekem, én mégis írtam neked. Látd, látod, így kényszerilem én az unokáimat levélírássra s tudod-e, miért. Nemcsak azért, mert szeretem olvasni az unokáim leveleit, de azért is, mert a levélírás fontos kiegészítője az iskolai tanulásnak. Amint látom, alaposan el vagy foglalva, ha vakációban is tanulál, mivel hogy mulasztottál egy évet s most egyszerre tanulsz románul, latinul és zongorázni. Örömmel várom további leveleidet, mert valóban igen szépen írsz. — Fábíán Éva Szászváros. Őt kedves fej mosolygott felém leveledből, még pedig: a te fejed, a Magda és Judith hugodé s kivületek még két unokatestvéreteké. Eltetttem a képet kedves emléim közé. Az elmúlt évben te és Magda a szebeni Orsolya zárdában tanultatok s most már viszik a kis Juditot is, így hát mind a hárman ott lesztek a zárdában. Magam is kívánom, hogy ez az eszlendő könnyebb legyen, mint a tavalyi. Igen szépen és kedvesen írsz, szeretettel várom a leveleidet s remélem beszámolsz a nyári kirándulásaidról is. — Szász Manci Nagyszeben. Alig várjátok, hogy jöjjön a Cimbora, mert nemcsak te szeretel olvasni, hanem édesapád is, édesanyád is. Hárman vagyok testvérek, Bözsi, a nagyobbik külön ír nagyapónak, de a hugoskád, aki az első elemi járt ki, inkább németül tud s magyarul írni és olvasni ti tanítottátok meg. De már legközelebb ő is fog írni nagyapónak. Mondanom se kell, hogy mind a hármatokat szeretettel fogadlak unokáim seregébe. Ha nagyon szeretsz rajzolni, nemcsak

levelet, de rajzol is várok tőled. A most küldött rajzokkal is igen meg vagyok elégedve. — **Szász Erzsébet Nagyszeben.** Olvastad, hogy nagyapó Kolozsvárt mily nagy örömet szerzett az unokáinak, te is szeretted volna oda repülni, de bizony nem lehetett. Hiszen én is szeretnék repülni s akkor el is repülnék Nagyszebenbe, hogy megismerjem új unokáimat, akiknek a szülei oly nagy örömet szereztek a Cimbora megrendelésével. Kedves szüleidnek tolmácsold meleg üdvözlétemet s egyben intézkedem, hogy ezután ne az édesapád nevére küldjék az újságot, hanem Szász Erzsike és Margit nevére. — **Latzina Berta Szamosújvár.** Levelezőlapodat továbbítottam a kiadóbácsinak, aki eddig bizonyára elküldte a megrendelt cserkészkönyveket s egyben értesítet is, hogy mennyivel tartozol a Cimborának. — **Kiss Irénke Szék.** Ha korábban olvastad volna, te is eljöttél volna Kolozsvárra, apuval vagy anyuval, hogy megismerjed Elek nagyapót. Igazán sajnálom, hogy e-miatt nem jöhettél el, mert magam is szerettem volna megismerni az én kedves unokámat, aki egyike a legszorgalmasabb levélíróknak. — **Oláh Erzsike Temesvár.** A kiadóbácsi pótolja a 31. számot. — **Acél Zsuzsika Nagyvárad.** Még új unoka vagy és még sohasem írtál nagyapónak, de azért ismered, mert amikor Nagyváradon volt és mesélt nektek, te is ott voltál és üdvözöltöd nagyapót. Annak igen örvendek, hogy nagyon szereted a Cimbora-t s különösen az Egetvivő György diákok, amelynek alig várod a folytatását. Ha Józsi bácsinak, nagyváradit megbízottunknak szóltál, hogy a május 20. szám hiányzik, eddig bizonyosan meg is kaptad. A „benfentes” megfajtású rejtvény ismerős, tehát újat eszelj ki. — **Szathmáry Sári és Kató Székelykeresztúr.** Már két hónapja, hogy unokáimmá lettetek s ha mostanig levélben nem jelentkeztetek, ennek legfőbb oka, hogy élveztetek a szabadságot. Ezt igen helyesen tettétek s amilyen örömmel sorakoztok unokáim sorába, én is olyan örömmel és szeretettel fogadlak unokáim közé. Jól esik olvasnom, hogy e rövid idő alatt is nélkülözhetetlenné vált a Cimbora s édes apátokhoz az a kérésed, hogy továbbra is rendelje meg nektek. Bár azt is megírod, Sári, hogy te tizenegy éves vagy, Kató nyolc s van egy három éves kis öcséd, éppenséggel nem vettétek soká igénybe a türelmemet s nem is írhattok nekem olyan hosszú levelet, hogy én a türelmemet elveszítssem, sőt a hosszú levélnek örvendek, mert így közelebbről ismerem meg unokáimat és kísérhetem figyelemmel a fejlődésüket. — **Simon Aranka Lupény.** Nem tudtad, hogyan fogj a levél írásához, mert nem vagy jártas a levélírásban. Nos, én örömmel állapítom meg, hogy oly jártas vagy a levélírásban, mintha egyebet sem csinálnál, mint örökösen levelet írni. E bevezetés után azt írod, hogy végtelenül tetszik neked a Cimbora s főként benne Öcsike „nadselű” gondolatai, valamint az Egetvivő György diák, amelynek folytatását alig várod. És nagyon tetszik neked Zsuzsika könyve, a Galambok, a Három kenyeres pajtás s különösen Senki Tamás története, amely meg is rika- tott téged. Ezt nővéreid és édesanyád is elolvasták. Mindezek után nem csodálom, hogy nagyon szeretsz iskolába járni s hogy az olvasás kedvenc tantárgyaid közé tartozik. Ami a selyemhernyó-tenyésztésre vonatkozó kérésedet illeti, én magam ezzel nem foglalkoztam, de majd gondom lesz rá, hogy ennek a módját leközöljem az újságban. Helyesírási hibát nem igen találtam a leveledben, fogalmazásod kifogástalan. Mindig szeretettel várom leveleidet. Szüleidnek tolmácsold viszont üdvözlé- temet, a rejtvenyed pedig sorra kerül. — **Imreh Ferenc Kibéd.** Amennyire örültem, hogy a nyáron meglátogattál s személyesen megismerhettem az én nagy, gimnazista kedves unokámat, annyira sajnálom, hogy másodszor nem volt időm átfönni Kisbaconba. De érthető, hogy nem jöttél át, mert hiszen nagynénédnek a felsőrákosi gazda- ságában voltál elfoglalva. Örvendek, hogy édesapádék is sazaérkeztek a vizgáról és szerencsésen átesetek azon. Öcsikének, hál' Istennek, meggyógyult a lába s most már Budapesten szaladgálna, ha ugyan lehetne ott szaladgálni. — **Weisz Lici és Madus Petrozsény.** A két hetes malac megfajtású rejtvenyed ügyes rejtveny, de nem közölhető, mert a nyomda nem tud ám pocát ejteni.

Náder Toncsi Gyulafehérvár. Marosújváron fürdőztél, de kezdetben unalmas volt ott, mert sokat esett az eső. Ha részletesen írnál az ottani sóbányáról s egyáltalán arról, amiket láttál és tapasztaltál, a pályázatban is rész- vehetnél. — **Csép Mancika Nagyenyed.** Megkaptam a beszélgetésedet és sorra is kerül. — **Salamon Manó Csikszereda.** Egész nyáron a Hargita fürdőn voltatok s ahogy haza jöttetek, első dolgod volt írni nagyapónak. Ezt igen jól tettél s én viszonzásul írtam a kiadóbácsin- nak, hogy pótolja neked a 30. számot. — **Stulik Emil Lupény.** Azért nem írhattál hamarabb, mert meghalt a nagynénéd tifuszban, a gyermekei is a kórházban voltak, de ők szerencsésen megmenekültek a haláltól. Részvételt gondolok az árván maradt gyerekekre. A sorsolásról nem késtel le, a kiadóhivatalnak pedig megüzentem, hogy nem Stulik a te neved. Nem csodálom, ha alig várod a Cim- borát, hogy olvashasd az Egetvivő György diákok, mert ez igazán szép és érdekes regény. — **Wild Frigyes Vul- kán.** Ez az utolsó levél, amit Vulkánból írsz, mert kezdődik az iskolai év s el kell menned Gyulafehérvárra. De ez nem jelenti azt, ugy-e, hogy Gyulafehérvárról nem fogsz írni nagyapónak. A kiadóhivatalnak továbbítottam a 140 lelt s eddig bizonyan elolvastad többször is a Pál-utcai fiukat, mely egyike a legjobb és legérdekesebb ifjúsági regényeknek. Egyben üzentem a kiadóhivatalnak, hogy küldje meg neked a nyert könyvet is. — **Halmi István és József Érszakácsi.** A szétmázolódott vers címét nem közölhetem veled, mert hosszú időbe kerülne, amíg ezt a versedet kihalásznám a levelek tengeréből. A románból fordított kis történet alkalmilag sorra kerül s most kül- dött verseid közül a Munkácsi vár című, ha nem is őrít meg a Cimbora méltékét, dicséretet érdemel. — **Weiszer László Eperjes.** Igen örvendek, hogy ezt a levelezőlapot már íróasztal mellett írod s nem az ágyban. Szeretlem hinni, hogy az olaszországi fürdő egészen talpra állít s újult erővel foghatsz ismét a tanulásnak. Érdeklődéssel várom, amit majd írsz onnan a lengerről és sok minden egyébről. — **Laiber Dénes és Andor Ditró.** Nagy örö- metekre édes születek megrendelték nektek a Cimbora-t s mondanom se kell, hogy szereléssel fogadlak unokáim közé. Ha rendszeren kapjátok az újságot, ez azt jelenti, hogy a kiadóbácsi megkapja az április-októberre szóló 130 lelt s ha nem kapta volna meg, értesít erről s egy- ben pótolja a 26. 34. számot. Leveledből örömmel látom, hogy ötven vagytok testvérek s mindnyájan hűséges olva- sói vagytok a Cimborának, sőt még édes születek is szívesen elolvassuk. Részletekről azt tartanátok a legne- gyobb büntetésnek, ha születek megszüntetnék a Cimbora előfizetését, de én szépen és helyesen írt leveletekből látom, hogy ez nem fog bekövetkezni. — **Páska Judit Hid- almás.** A Cimbora már elég régen jár neked, de eddig nem írtál, most azonban kipótolod. Szeretettel várom ez- után is a leveleidet s egyben intézkedtem, hogy szeptem- ber 15-től kezdve az újságot Kolozsvárra a Marianumba küldjék. — **Sperling Mártha Alsójjára.** Nagyon örülsz, hogy a leveledre válaszolom, annak is, hogy könyvet nyertél, de mégis annak örülsz a legjobban, hogy nagy- apó arcképe benne van a Cimborában. Azt mondta anyu- kád, hogy nagyapó nem sokat változott, mióta utoljára látta, pedig annak van vagy 18 éve. Amikor ugyanis gye- rek volt anyukád, egy házban lakott nagyapóékkal a Rol- lenbiller-utcában. Van annak bizony jó 25 esztendeje, hogy én ott laktam és bizony azóta sokat változtam, de ugy- látszik, anyukád nem akart engem megbusítani, pedig én bizony nem busulod az öregség miatt. A fő, hogy egész- séges vagyok és éppen olyan jókedvvel, kitartással írok most is, mint ezelőtt 25 esztendővel. Tolmácsold viszo- ló üdvözlétemet anyukádnak és testvéreidnek s egyben üze- nem, hogy a testvéreiddel szerkesztett számrejtveny sorra kerül. — **Lebovits Irénke Szilágycseh.** A kiadóbácsi bizonyára értesített már, hogy mennyi pénzt küldjete- k arra, hogy az egész évre ki legyen fizetve a Cimbora. Egyben pótolja a 29. 30. 31. számot. A régebben küldött rejtvenyek sorra kerülnek, de természetesen, türelmemmel kell lenned, mert minden rejtvenyt a beérkezés sorrend- jében közlök. — **Kovács Dezső Alsórákos.** A levelező- lapot továbbítottam a kiadóbácsinak.

A Cimbora előfizetőihez

Nem szívesen bár, de arra kényszerülünk, hogy október hó 1-től kezdődőleg a Cimbora előfizetési árát mérsékelten felemeljük. Az erdélyi napilapokat még 2 leuért árusították akkor, amikor mi a Cimbora negyedévi előfizetési árát 65 leuban állapítottuk meg, azóta az erdélyi napilapok 3 leuban, sőt szeptember 1-től kezdődőleg 4 leuban szabják meg példányonkénti áraikat. Nem jókedvükből teszik és nem azért, hogy többet keressenek, hanem teszik azért, mert a folyton fokozódó drágaság mellett, különösen a papír ára annyira emelkedett, hogy teljesen lehetetlen fenntartani ezeket a nagyon szép és nagyon hasznos irodalmi vállalkozásokat azok mellett az árak mellett, amelyekért eddig adtuk lapjainkat.

Mi azonban ismerjük a mi előfizetőinknek szüleit és tudjuk azt, hogy nem minden előfizetőnek tehető és jólkereső az édesanyja, avagy az édesanyja, miért is nem emeljük 65 leurol, annak kétszeresére a lap előfizetési díját, csupán annyira emeljük fel, hogy ráfizetés nélkül tovább tudjuk folytatni azt a szép és nemes munkát, amelybe három évvel ezelőtt belekezdettünk. Vegyétek tehát tudomásul, hogy a Cimbora előfizetési ára október hó 1-től kezdődőleg negyedévenként

90.- leu

és itt közöljük veletek, hogy ezt az árat is csak abban az esetben tudjuk hosszabb ideig fenntartani, ha az előfizetési díjaitokat pontosan és rendesebben bekülditek, mint ahogyan azt eddig tettétek. Nem tudjuk és nem bírjuk a lapot előállítani, ha a nekünk esedékes előfizetési díjakat rendszeresen és pontosan be nem külditek. Felhívunk benneteket szépen, kérve és szeretettel, hogy október 1-én mindenki küldje be a maga 90 leuját, mert nem tudjuk másként azt a rengeteg költséget fedezni, melybe egy ilyen nagy és elterjedt gyermeklap kerül.

A Cimbora kiadóhivatala.

A verseny állása!

A Cimbora előfizetést gyűjtő versenyének feltételei szerint a Cimbora kiadóhivatala a lap minden egyes számában közölni köteles a következőket:

a) Mikor bocsájtatott ki az első iv.

Az első iv kibocsájtásának kelte 1924. jul. 24.

b) Számszerint de név nélkül, hogy az illető szám lapzártának napján hány gyűjtőiv érkezett vissza;

Visszaérkezett három gyűjtőiv.

Jelen számunk zártának napja 1924. szeptember 7.

c) számszerint az illető gyűjtő nevének és lakhelyének feltüntetése mellett, hogy hány olyan gyűjtőiv érkezett vissza, amely legalább 10 előfizetőt tartalmaz, akik egy évi előfizetési összegüket a Cimbora kiadóhivatalának beküldötték;

Gyűjtőiv még nem érkezett vissza.

d) Hogy az illető lap zárásának napjától számítottan még hány nap van hátra, hogy leteljen az a 150 nap, amelynek esetén a versenyt, mint meddő versenyt le kell zárunk.

A verseny lezárásának napjáig még 105 nap van hátra.

A jelen számnak zárási napja 1924. szept. 7

MINDENKIHEZ! A Cimbora kiadóhivatala megbízottjai: **NAGYVÁRADON** Bihari József nyug. postafelügyelő, Arany János-u. 4., **KOLOZSVÁROTT** Lloyd Express hirdetési iroda, Str. Memorandului 24. **BRASSÓBAN** Krafft János Brassói Lapok kiadóhivatala. **SEPSISZENTGYÖRGY:** Szász Jenő. **CSIKSZEREDÁN** Orbán Balázs a Ganz-féle villamosság r. t. tisztviselője. A Cimbora fenti megbízottjainál hátralékos előfizetési díjaitokat befizethetik és ugyane megbízottaknál új előfizetőink megrendelhetik a lapot. Megbízottaink közlik velünk esetleges panaszaitokat és kívánságaitokat is.

LEGSZEBB LEGJOBB LEGOLCSÓBB	KLISÉKET
a kolozsvári Minerva R.-T. cinkográfiai műintézete készíti.	
Megrendeléseket felvesz a központi iroda	CLUJ-KOLOZSVÁR Str. Regina Maria 1.

A háziasszony kedvenc szappanja

a kiadóságában és tisztítóképeségében páratlan

Szarvas védjegyű Schicht szappan

Közhígyesül : SIROMALY

A Cimborz elízütefé ára:

1000 kotona	1000 kotona
1500 kotona	1500 kotona
2000 kotona	2000 kotona
2500 kotona	2500 kotona
3000 kotona	3000 kotona
3500 kotona	3500 kotona
4000 kotona	4000 kotona
4500 kotona	4500 kotona
5000 kotona	5000 kotona
5500 kotona	5500 kotona
6000 kotona	6000 kotona
6500 kotona	6500 kotona
7000 kotona	7000 kotona
7500 kotona	7500 kotona
8000 kotona	8000 kotona
8500 kotona	8500 kotona
9000 kotona	9000 kotona

A közhígyesül a legújabb és legjavított kiadású Magyar Királyság történelméről és földrajzáról szóló enciklopédia. A mű a magyar nyelvű enciklopédiák közül a legismertebb és legértékesebb. A közhígyesül a magyar nyelvű enciklopédiák közül a legismertebb és legértékesebb. A közhígyesül a magyar nyelvű enciklopédiák közül a legismertebb és legértékesebb.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bacal. Muz. Nat. Cluj. 1890.

A közhígyesül a legújabb és legjavított kiadású Magyar Királyság történelméről és földrajzáról szóló enciklopédia. A mű a magyar nyelvű enciklopédiák közül a legismertebb és legértékesebb. A közhígyesül a magyar nyelvű enciklopédiák közül a legismertebb és legértékesebb. A közhígyesül a magyar nyelvű enciklopédiák közül a legismertebb és legértékesebb.

BUNRI SAROR
 BUNRI SAROR
 BUNRI SAROR

BERGSON
 BERGSON
 BERGSON

Köhögésnél, hurutnál, csak a **SIROMALT**

használ! 000
Biztosan használ. ize jó,
Patikában kapható!

A Cimbora előfizetési ára:

Romániában	
negyedévre	— — — 65 leu
félévre	— — — 130 leu
egész évre	— — — 260 leu
Csehországban	
negyedévre	— — — 15 ck.
félévre	— — — 30 ck.
egész évre	— — — 60 ck.
Magyarországon	
negyedévre	— — — 6000 korona
félévre	— — — 12000 korona
egész évre	— — — 24000 korona
Ausztriában	
negyedévre	— — — 28000 osztr. korona
félévre	— — — 56000 osztr. korona
egész évre	— — — 112000 osztr. korona
Jugoszláviában	
negyedévre	— — — 40 dinár
félévre	— — — 80 dinár
egész évre	— — — 160 dinár

Az előfizetési díjak a következő helyeken fizethetők be:

Romániában postautalvánnyon a Cimbora kiadóhivatalának Satu-Mare.

Csehországban a Cimbora kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kőszicei fiókjánál lévő számlája javára az alábbi pénzintézeteknél:

- Beregsas:** Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.
- Helmecc:** Bodrogekői Bank r.-t.
- Hlohovec:** Galgóczi Hitelintézet.
- Illava:** Illavai Hitelbank.
- Lucenec:** Nógrádmegyei Népbank.
- Michalovce:** Nagymihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.
- Mukacevo:** Beregmunkácsi Bank r.-t.
- Nitra:** Nyitrai Takarékbank r.-t.
- Nove-Mesto:** Első Vágújhelyi Bank r.-t.
- Nove-Zámky:** Érsekújvári Népbank r.-t.
- Presov:** Éperjesi Bankegylet.
- Roznava:** Rozsnyói Bank r.-t.
- Sevljus:** Nagyszőlősi Hitelintézet.
- Sp. Nova-Ves:** Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.
- Trencin:** Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimbora kiadóhivatalának a Magyar román faértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára postautalvánnyon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Rumänien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimbora egyedárusítója és főbizománya.

A magyar család teljes olvasmányükségletét kielégítik: a

PÁSZTORTÚZ

félhavi szépirodalmi folyóirat,

MAGYAR KISEBBSÉG

félhavi politikai szemle,

VASÁRNAPI UJSÁG

képes családi hetilap,

CIMBORA

képes heti gyermek-újság.

Ha a családfő a fent felsorolt 4 lapot együttesen megrendeli, ilyen uton tetemesen olcsóbban jut hozzájuk, mert a Pásztortűz évi 350 lei helyett 300 lei, Magyar Kisebbség évi 216 lei helyett 180 lei, Vasárnapi Ujság évi 550 lei helyett 480 lei, Cimbora évi 260 lei helyett 200 lei, összesen tehát 1367 lei helyett 1160 leibe kerül a 4 kitűnő magyar lap együttes előfizetése. Külföldi megrendelésnél 20%-kal drágább a magas portókötség miatt. A négy lapra együttes megrendeléseket felvesz a

„Haladás” Lap- és Könyvkiadó B-t.

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 14.

Forduljon hozzá mutatványszámokért.

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
A SZABADSÁJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATU-MARE
A SZERKEZTÉSÉRT DÉNES BÁNDOR FELEL.
A BZINES OIMLAPOKAT ÓSBVÁR REZBŐ RAJZOLTA

BERSON

GUMMI SAROK
ÉS GUMMITALP
a legjobb anyagból
MINOSÉGI MÁRKA